YENİ

TAŞOVA

Günlük Siyasî Mahalli Gazete

PAZARTESİ HARİÇ HER GÜN ÇIKAR Fiyatı 10 Lira

Yıl: 1 — Sayı: 104 - 7/7/1984 Cumartesi

Sahibi ve Yazı İşlerini Yöneten :
Ali RIZA GÜNAYDIN

Sorumlu Müdür :
Kemal CEYLAN

Dizgi ve Baskı :
YENİ TAŞOVA MATBAASI
Hüseyinaltun Pasajı Kat - 1 ☎: 347 — TAŞOVA

Gazetemiz Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt eder.

Güzel düşün; iyi hisset; yanılma, aldanma: Ne varsa doğruluktadır; doğruluk şaşar sanma!

Öğretmenler de nikâh kıyabilecek.

Evlendirme işlerinin yürütülmesine ilişkin ayrıntıları İçişleri Bakanlığı belirleyecek. Bakanlığın yetki vermesi halinde, nüfus müdürlüklerince görevlendirilen memurlar evlenme akdini yapabilecekler.

1587 sayılı Nüfus Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı madde ve fıkralar eklenmesine ilişkin kanun hükmündeki kararnâme Resmi Gazete'de dün yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Kanun hükmünde kararnameye göre; evlendirme memurluğu yetki ve görevi İçişleri Bakanlığı'nca belediye başkanlarına, köy muhtarları veya gerektiğinde köy ve kasabalarda eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfındaki devlet memurlarına da verilebilecek.

Kanun hükmünde kararname, doğum ve yer değiştirme olaylarında beyan usulünü getiriyor. Doğumla ilgili resmî belge veya raporların ilgililerin tam künyeleri ve nüfusta kayıtlı oldukları yeri gösteren belgelerle birlikte posta ile nüfus idarelerine gönderilmesi halinde de beyan yapılmış sayılacak.

Kanun hükmündeki kararnamedeki, dört ek ile üç de geçiçi madde bulunuyor. Bu maddelere göre Merkezi Nüfus idaresi sistemi (MERNİZ) projesiyle vatandaşlara verilecek numaralar, bütün kamu kurum ve kuruluşları kayıtlarında esas alınacak.

Geçici maddelere göre 1 eylül 1979 tarihinden itibaren belediye başkanları, evlendirme memurları ve köy muhtarlarınca yapılan evlenmelere, yetki noktasından itiraz edilemiyecek.

Bu arada, nüfus ve Vatandaşlık işleri Genel Müdürlüğü nüfus kayıtlarına göre yaşayan vatandaşların hicri ve rumi tarihle yazılmış doğum tarihlerini miladi yıla çevirilecek.

Evlenmelerde bu güne kadar verilen cüzdanının adı «aile cüzdanı» olarak değiştirildi.

Esnaf kuruluşları Halk Bankası'nın vesayetinden kurtuldu.

Türkiye Halk Bankası'na geniş yetkiler tanıyan, bankanın kuruluşu hakkında kanun hükmünde kararnamenin kaldırılması ile, esnaf ve sanatkârlar rahat bir nefes aldı.

Yaklaşık bir yıldan beri yürümekteolan 122 sayılı kararnamenin Bakanlar Kurulu kararı ile iptal edilmesi üzerine, esnaf kuruluşları Türkiye Halk Bankası,nın «vesayeti» nden kurtulmuş oldu.

Türkiye Halk Bankası ve esnaf teşkilâtı arasında«yetki tartışması» yüzünden tatsız sürtüşmelere yolaçan kararname, kuruluşların arasını açtığı gibi, söz düellolarına sebeb olmuştu.

Türkiye esnaf ve sanatkârlar Konfederasyonu başta olmak üzere, federasyonlar dahil, dernek ve birliklerin denetimleri öngören kanun kuvvetinde kararname, esnaf kefalet kooperatifleri ise tamamen devre dışı bırakmıştı.

Kararnamenin uygulamaya konulması ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği 507 sayılı kanunun 110. maddesi ile getirilen Yüksek Kredi Komitesi' nden çıkarılmış, kooperatiflerin plasman tesisleri sınırlanmıştı. Kararname ayrıca, takibde alacağı yüzde 40'ın üstünde olan kooperatif plasmanlarının kesilmesi, yüzde 60'ı geçen kooperatif kefaletlerinin kabul edilmemesi ve hatta bunların tasviyelerine gidilmesi gibi ağır hükümler taşımaktaydı.

Kararı olumlu bir yaklaşım olarak nitelendiren mesleki kuruluş temsilcileri, yapılacak yeni uygulamada, Türkiye Halk Bankası yönetimine kendilerinden de bir temsilci alınmasını istediler.

Öte yandan, Türkiye Halk Bankası Yönetim Kurulu, üçü bankadan olmak üzere 6 kişiden oluşacak. Bunlar, banka genel müdürü, iki genel müdür yardımcısı ve ilgili bakanlıkların göstereceksleri temsilcilerden teşekkül edecek. Banka genel müdürü,yönetim kuruluna başkanlık edecek.

İLÇEMİZDEN

Kısa Haberler

● Piyasadaki para sıkıntısı esnaf zor durumda bırakıyor.

● Arpa ve buğdaylar biçilmeye başlandı. Bu yılkı rekoltenin yüksek olması bekleniyor.

● İlçemizin yegâne dinlenme yeri olan Hükümet Parkı yetersiz kalıyor.

Kesin dönüş kararından vazgeçmek mümkün

Bonn Büyükelçili Geriye dönüş Teşvik Kanunu uygulamasının sona ermesi dolayısıyla verdikleri karardan piş-

☛ (Sonu.S 4. de)

KURT KAPANI

GERÇEK

Avusturya'lı serbest gazeteci Hans Peter, Sofya'da pârasını çaldırıp beş parasız kalınca Türk Tır şoförü Remzi Kısa'nın yardımı ile rahatlamış. Gazeteci arkadaşlarının Türk'leri sardırgan ve soyguncu olarak tanıttıklarını, bu nedenle Türkleri sevmediğini, bunun için gezi Proğramında Türkiye'nin bulunmadığını, Türkiye'nin haritadaki yerini dahi bilmediğini söylemiş. Remzi Kısa'nın Hans Peter'i Türkiye'ye getirip evinde misafir etmesi ile Türkiyeyi ve Türkleri daha yakından tanıdığını beyan etmiş..

İşin garip tarafı, Türkiye'de doğup büyüdükleri ve Türk oldukları halde, Türkleri tanımayan Türklere ne demeli!..

İnşaatlah onlar da birgün bir vesile ile kendilerini tanırlar...

S. G.

ŞİİR KÖŞESİ

Gurbete özlem

Esiyor yurdumda soğuk rüzgârlar
Yapraklar yerlere dökülür ağlar,
Mâteme bürünmüş yemyeşil bağlar
Sılam gurbet oldu gelemiyoru n...

Yağmura hasretmiş kuru pınarlar
Geçilmez olacak kupkuru çaylar
Rüzgârın sesiyle inliyor d ğlar
Sılam gurbet oldu dönemiyorum...

Bülbülüm göç etmiş uzak illere
Gülüme kavuşmak kaldı mahşere,
Ümitsiz gezerim bizim illerde
Sılam gurbet oldu dönemiyorum...

Sonbahar ayları artık geçmiyor
Dostlarım unuttu, haber gelmiyor
Kurumuş dallarda bülbül ötmüyor
Sılam gurbet oldu dönemiyorum...

Özledim gurbeti sılamdan öte
Artık hasret kaldım sevdiğim yüze,
Düşmüşüm yollara çıkamam düze
Sılam gurbet oldu dönemiyorum,.,

Esme hazin rüzgâr dallarım üşür
Virân bağlarımda baykuş ötüşür,
Garipler yurdunda gözlerim uyur
Sılam gurbet oldu dönemiyorum ..

Mehmedim ötmüyor sılamda sazım
Yâre ulaşmadı benim niyazım,
Bitirdim baharı kalmadı yazım
Sılam gurbet oldu dönemiyorum...

M. Kürşat ULUSAL

Gelişin var

Sevmek seni ne güzeldir
Gelin olup Gelişin var
Beklediğim dil ezeldir
Melek gibi gülüşün var

Dudak senin bakan gözler
Bel incecik içli sözler
Oynatıyor çalan sazlar
Aşık kalbi delişin var

Ruhun semalarda gezer
Uzaklaşır ruhum ezer
Dilin söyler kalem yazar
İlmi derin Bilişin var

DİVANİ, der seni benden
Ayırmasın teni candan
Âyın şavkı gibi günden
Beni sana Çalışın var

Aşık Zülfikar DİVANİ

Sosyal-Kültürel ve Ekonomik yönleriyle

TAŞOVA

(KASABA, KÖY VE MEZRALAR)

— 47 —

Kozluca Köyü (5)

ULAŞIM DURUMU

Erzincan, Niksar, Erbaa, Taşova'yı Samsun'a (Karadeniz'e bağlayan) karayolu, köyün birbuçuk km. altından geçmektedir. Ulaşım olarak Samsun'a sabahleyin Niksar hattından gelen otabüsle akşamleyin aynı otobüsle dönüş yapılmaktadır. Taşova'ya köyde bulunan traktörlerle ayrıca Destek Belediyesi ile gidilip gelinmektedir. Karadeniz'i Doğu Anadolu bölgesine ve İran'a bağlayan yol buradan geçmektedir.

EKENOMİK DURUMU

Kozluca köyünün arazisi hane başına göre normal durumdadır. Bu arazinin 100 dönüme yakını meyva bahçeleri ile kaplıdır. Bundan da anlaşıldığı gibi geçim ürünü meyvacılıktır. Bu meyvalar ise Ladik'te ve Taşova'da kilo kilo olarak satılmaktadır. Elmalarda son zamanlarda görülen hastalıklardan dolayı halk geçimini meyvecilikle giderdiği için zirai mücadelesini yapmaktadırlar. Köyde diğer mahsüllerde kendilerine yeteri kadar buğday ve arpa geri kalan kısmını ise pancar ve tütün yapmaktadırlar. Tütün çok zahmetli ve masraflı olduğundan halk çoğunlukla şeker pancarı ekmektedir. Meyva bahçelerinin içerisine kendi ihtiyaçları olan fasülye, domates, biber ve lahana yapmaktadırlar. Ayrıca hayvanların ot ihtiyaçlarını karşılamak için yonca ve yulaf ekmektedirler Mısır fazla ekilmemektedir. Sebebi ise orman köyü olduğundan yabani domuzlar yemektedir.

HAYVANCILIK

Köyde evcil hayvanlardan sığır, manda, keçi ve koyun bulunmaktadır. Bunların ise kiminin etinden, kiminin sütünden, yününden ve gücünden faydalanılmaktadır.

(Devamı var)

Dikkat!

ELEMAN ARANIYOR

İşyerimizde çalıştırılmak üzere Endüstri Meslek Lisesi Torna-tesviye Bölümü mezunu eleman aranmaktadır.

Müracaat :

HA-ME-KA

İmalât ve Ticaret Sanayii
MEHMET KARA (HACI USTA)
☎ : 12—TAŞOVA

Lüzumlu Telefonlar

Kaymakamlık	1
Savcılık	3
Emniyet	38
Jandarma	37
Sağlık Ocağı	18
İtfaiye	O
Belediye	6
Müftülük	29
TEK	213
Vergi Dairesi	306

İNCELEME—ARAŞTIRMA

Türk Dili'nin Tarihi Gelişimi

Özgür Özdemir
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

—56—

MİLLİ EDEBİYAT DEVRİ TÜRKÇESİ

Osmanlıcılık ve İslâmcılığın gayesi yabancı unsurları elden kaçırmamak olduğu için, dilde bir Türkçeleşme hareketleri yâni şuurlu bir Türkçeleşme hareket istemeleri pek düşünülemez. Tanzimat devrinde ve daha sonraları yapılan sadeleşme hareketlerinin sebebleri arasında, fikirlerini daha geniş kitlelere ulaştırabilmek ve yaymak içindi. İdeolojilerin halk ancak kendi dili ile yazıldığı zaman anlayabilecekti. Osmanlıcılar için hâkim unsur Türk olsa bile, bir «Osmanlı Milleti» düşündükleri ve bunu gerçekleştirmek istedikleri hakikattır. Böyle bir millet için Osmanlıca dili düşündüklerinden, dilde aadeleşme isteği esaslı bir değişme ve Türkleşme ile ilgisi yoktur.

İslâmcı görüşü fakip eden ve aynı zamanda Milliyetçi bir şâir ve mütefekkir olan Mehmet Akif'in dil hakkındaki fikirleri ve eşsiz güzellikte olan «Safahat» ında kullandığı temiz Türkçe ve dile olan hakimiyetiyle kendisini kabul ettirmeyi başarmıştır. Dilde Özleştirme tartışmalarının başladığı sıralarda «Sırat-ı Müstakim» de şöyle diyordn:

«Geçenlerde lisanı tasfiye edelim, yahut etmiyelim mes'elesi meydan aldı. Her iki fırka o kadar illeri gitti ki aralarını bulmak kabil olamadı. Evet, bir kısmı rahmetli Veysî'nin devrini ihyâ etmek istiyor; diğeri de bize Mâveraünnehir'den Osmanlılar için pek yeni olan hiç işlenmemiş, yaradıldığı gibi kalmış bir lisan getirmek hevesine kapılıyordu. Her iki taraf bir yığın davalarla, delillerle ortaya atılarak zaten tezebbübden kurtulamayan efkarımızı büsbütün karıştırdı. Lisanımızı da, şivemizi de, imlâmızla omuz öpüşecek bir hâle getirdi.

Görüldüğü gibi Mehmet Akif'in dil anlayışı dilde tasfiyecilik değil, dilde sadeleşmeye taraftar aydınların normal, ölçülü görüşleri gibidir.

Bu ideolojiler içinde, dilde sâdeleşme ve anlaşılır olma bakımından değil, şuurlu olarak "Türkleşme-Türkçeleşme" isteyenler Türkçü milliyetçilerdir.

(Devamı var)

EDEBİ İNCELEME :

Peyâmi Safâ'dan bu yana değişenler ve değişmeyenler

Yusuf Turan Günaydın

Peyâmi Safâ'nın makalelerinin toplandığı bir kitabı var. Objektif Serisinin ilk kitabı: «Osmanlıca-Türkçe-Uydurmaca». Bu kitapta P. Safâ'nın 'dil' konusundaki makaleleri toplanmış.

Makaleler, Lâtin harflerinin kabul edilmesinden sonraki yıllarda dilimizin karşılaştığı meselelere âit çözümler getiriyor.

P. Safâ'nın değindiği ve hâlâ güncelliğini koruyan "dil akademisi" meselesi; 1930'lardan bugüne değin değişmeyen bir mesele. Şöyle dile getiriyor P. Safâ:

«Bütün mektep kitapları ve bütün resmî neşriyat bugün münevverin, devlet adamının, halkın yazı dilinde kullanılan yaşayan kelimelerle, kaidelerle yapılmalı. Ondan sonra bir de Türkçenin ıslahı hareketine herkesten evvelâ san'atkârlığı iştirak ettiren akademi nev'inden bir teşekkülün temeli hemen atılmalı.»

P. Safâ, yeni kelimeler üzerinde de durmuş. «oy, bölge, sömürge, inceleme, durum, duruşma, kesin, ışın» kelimelerini zevkli ve doğru bulduğunu söyleyen P. Safâ, «tekel, savunma, tartışma..» kelimelerini yanlış ve zevksiz buluyor.

P. Safa'nın yaşayacağından şüphe ettiği kelimeler de şunlar: Tüzük, ülkü, devrim, örgüt.

Açıkça görülüyor ki, P. Safâ'nın zevksiz ve yanlış bulduğu, yaşayacağından şüphe ettiği kelimeler bugün kullanılmakta ve yaşamaktadır.

Safâ'nın 'kepâzelik' olarak nitelendirdiği "konuşma yaptı" deyimi de artık dilimize iyice yerleşmiş durumda. Yine Safâ'nın çirkin ve uydurma bulduğu "ya da" edatı da bugün sık sık kullanılmaktadır.

«Bakan» kelimesi hakkında: «Bir kelime tam mânasında kullanılmadığı zaman, halis Türkçe bile olsa, gençlik onu anlamıyor ve nece olduğunu soruyor» diyor. Makalenin yazıldığı 1958 yılından bu yana senler geçmiş ve artık 'bakan' kelimesi anlaşılır duruma gelmiştir. P. Safâ bu kelimeye her ne kadar "canı cehenneme!" dediyse de, bu kelime artık yerleşmiştir.

P. Safâ'dan bu yana değişen bunca şeyden sonra, değişmeyen bir gerçek olarak ta onun şu görüşünü aktarabiliriz: «....üç büyük gerçek var: 1- Her kelime uydurmadır. 2- Kelime uydurmadan bir dilin zenginleşmesi imkânsızdır. 3- Bu uydurma kelimeler arasında kaideye ve şiveye uymayanların bile medenî dil hazineleri içine girdiği görülüyor.»

Objektif serisinin bu ilk kitabındaki makaleler 1936-1961 yılları arasında yazılmış. Peyâmi Safâ bu makaleleri yazdığı zaman, bizim şimdi kullandığımız birçok kelimenin kimi «kundakta», kimi beş, kimi de altı yaşında idi...

BULMACA

Hazırlayan : ATMACA

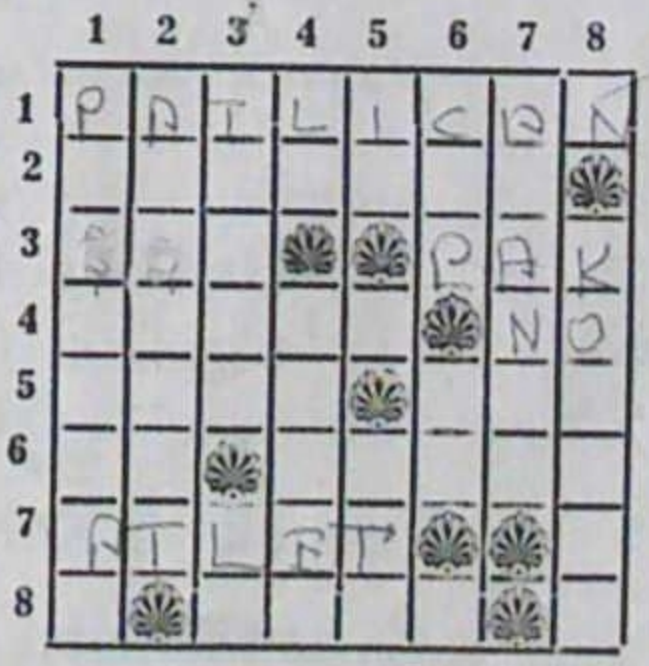

SOLDAN SAĞA

1- Mor renkli, uzunca ya da toparlak çeşitleri olan bir sebze 2- Zerdüştlükte kötülük ilâhı 3- Şirketin kısa yazılışı—Tertemiz 4- Tayfa, maiyet-Numara 5- Çıban, irin—Allah'ın bir ismi 6- Kimyada Molibde'nin rumuzu—TERSİ Bir hayvan 7- Atletizmle ilgilenen kimse 8- Güçlü bir sezişi ve ruh uyanıklığı olan mânâsına bir erkek adı

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Hamamda bağlanan dokuma 2- Kafabacaklılardan bir hayvan takımının genel adı 3- TERSİ Doğu'da bir vilâyetimiz-Bir notâ 4- Kimya'da Lityumun simgesi—Gemi yollarında kolaylık sağlayan ışık kulesi 5- TERSİ Bir bir soru eki-Gelecek 6- Öteberi koymak için elbisenin uygun yerlerine dikilen kumaş kese—TERSİ Lübnan'ın uluslararası trafikteki simgesi 7- Sıcak ülkelerde yetişen tadı ve kokusu çok beğenilen bir meyve 8- Boyacılıkta kullanılan bir maden

GEÇEN BULMACANIN CEVABI

1- Manila 2- Asalak 3- RAZAH An 4- Ak-Nalça 5- Din-İr 6- Orak 7- Lahana 8- Ah-Vaduz

Yukardan Aşağıya : 1- Maradona 2- Asakir 3- Gaz—Nal 4- İlan—Kav 6- LAHAM Ha 6- Ak—Rad 7- Açı NU 8- Pınar-az

İLÇEMİZDEN HERGÜN KALKAN OTOBÜSLER

AMASYA TUR

Ankara	Gündüz	11.00
«	Gece	22.30
İstanbul		17.oo
Bursa-Balıkesir		17.oo
İzmir		16.3o

ŞİRİN-MİSTUR

Samsun		8.15
Ankara	Gündüz	10.00
«	Gece	22.00
İzmir		17.00
İstanbul		17.30

ERBAA TUR

Ankara	Gündüz	10.00
«	Gece	22.00
İstanbul		16.30
«		17.00
Erzincan-Erzurum		20.30

KOYUNCUOĞLU

Samsun		7.30
«		9.30
Samsun	(Fuar seferi)	16.00
Turhal		9.oo

Yeni TAŞOVA

Günlük Mahallî Siyasî Gazete

İlân Târifesi

Resmî ilânların tek sütunda santimi 300 TL.
Tapu tesçil, İcra ve tüzük ilânlarının tek sütun da santimi 150 TL. dir.
Kongre ilanları 4000 TL.
Doğum ve teşekkür 750 TL.
Zâyi ilânları 750 TL.

ABONE TARİFESİ

Yurtiçi 6 aylık 2500 TL.
« 12 « 4000 TL.
Yurtdışı 6 aylık 4000 TL.
« 12 aylık 7500 TL.

Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın geri iade edilmez.

Kesin dönüş..

(Baştarafı S. 1. de)

man olan vatandaşların bu kararlardan dönme hakları olduğununu açıkladı.

Bonn Büyükelçilliği konuyla ilgili yaptığı duyurudan geriye dönüş için dilekçelerin ikinci bir dilekçe ile geriye alınabileceği belirtildi.

Bu gece Nöbetçi Eczane
TAŞOVA

Matbaamızda çalıştırılmak üzere MÜRETTİP aranıyor.
Tel : 347 - TAŞOVA

Gazetenizi okuyun okutun, abone olun.

MOBİLGAZ

Taşova Bayii günün 24 saatinde hizmetinizde

Taşova Gıda Pazarı Sayın halkımıza böyle bir hizmeti sunmaktan mutludur.

Gaz tüplerinden korkmaya gerek kalmadı. MOBİLGAZ yepyeni ve TSE'ne uygun; Piknik, Mutfak ve Sanayi Tüpleri,

Her türlü Ocak, AUER Ocak, 3'lü Fırınlı Büyük Ocak Şatışları, bakım ve onarımları ile hizmetinizdedir.

«EVLERE ANINDA SERVİS YAPILIR.»

Günün 24 saatinde tüp dağıtımı yapıyoruz...
Telefon : Gündüz : 223 Gece : 42
Belediye Caddesi No. 8 TAŞOVA

Yeni Taşova Matbaası

Hizmetinizde olmaktan kıvanç duyar.

Gazete — Dergi — Kitap

DAVETİYE

Kartvizit - Kartadres - Hertür Bayram tebriği Başlıklı Zarf

FATURA

Günlük Parekente Satış Fişi — Sipariş Fişi

Doğum-Ölüm kâğıtları - Nüfus kâğıt örnekleri
İkametgâh, İyihal kâğıdı

Dernek ve Kooperatif makbuz ve kâğıtları

..ve Bilumum matbu evrak tekrenk ve renkli olarak itina ile yapılır.

MATBAAMIZ OTOMATİK BASKI MAKİNALARIYLA EMRİNİZDEDİR.

ADRES : Hüseyinaltun Pasajı Kat: 1
TEL . : 347 — TAŞOVA